

N:o 53.

Ank. till Riksd. kansli den 16 april 1901, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående inlösen af kronotionde, som innehafves under enskild eganderätt.

(I. A.)

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 66) har herr *N. Nilsson* i Skärhus föreslagit, att Riksdagen måtte besluta, att, i likhet med hvad som gälde för skattefrälseräntor, jemväl inlösen af kronotionde, som innehades under enskild eganderätt, fortfarande måtte få ega rum, derest vederbörande tiondeegare, som ville begagna sig af denna inlösen, derom i den ordning, kongl. förordningen den 11 september 1885 stadgade, gjorde anmälan inom utgången af år 1903.

I motionen erinras, hurusom genom kongl. förordningen den 11 september 1885 beviljats inlösen inom en viss tid af, bland annat, skattefrälseräntor och kronotionde, som innehades under enskild eganderätt, samt att sedermera tiden för denna inlösen utsträckts, men hade dervid i den senaste kungörelsen i ämnet af den 11 maj 1900 endast upptagits skattefrälseräntor, ej kronotionde, som innehades under enskild eganderätt. Åtskillig kronotionde, särskildt inom Vesterstads församling af Lunds stift, innehades dock fortfarande under dylik enskild eganderätt.

Sedan, på sätt motionären erinrat, genom kongl. förordningen den 11 september 1885 viss tid bestämts, inom hvilken anmälan finge

göras hos kammarkollegium och Kongl. Maj:ts befallningshafvande om inlösen för statsverkets räkning af skattefrälseräntor och kronotionde, som innehades under enskild eganderätt, blef på grund af Riksdagens särskilda skrivelser och deraf föranledda kongl. kungörelser denna tid utsträckt till utgången af år 1892.

Vid 1895 års riksdag väcktes förslag om ytterligare utsträckning af denna tid hvad anginge anmälan om inlösen af skattefrälseräntor. I utlåtande häröfver yttrade statsutskottet, bland annat, att dittills inlösen af skattefrälseräntor alltid stälts i samband med inlösen af kronotionde, som innehades under enskild eganderätt. Det då framställda förslaget omfattade emellertid endast förstnämnda slags utskylders inlösen. Vid sådant förhållande och ehuru väl utskottet förestälde sig, att möjligen ännu förefunnes sådan under enskild eganderätt kommen kronotionde, hvilkens inlösen för statsverket vore önskelig, funne sig utskottet sakna anledning till framställning beträffande dylika utskylder. Tiden för anmälan om inlösen af skattefrälseräntor blef af Riksdagen i enlighet med utskottets förslag bestämd till utgången af år 1896, hvilken tid af 1900 års Riksdag fastställdes till utgången af år 1903, eller intill det år, för hvilket grundskatterna varda helt och hållet eftergifna.

Då utskottet har sig bekant, att, såsom jemväl motionären angifvit, ännu förefinnes kronotionde, som innehafves under enskild eganderätt, anser utskottet önskligt, att förnyadt tillfälle beredes för dess inlösen af statsverket; och synes tiden för ingifvande af anmälan derom böra bestämmas i enlighet med hvad som rörande skattefrälseräntors inlösen är föreskrifvet.

Beträffande statsverkets utgifter för ifrågavarande inlösen får utskottet erinra om, att innevarande Riksdag beviljat ersättning för af statskontoret under förskottstitel utanordnad inlösen för skattefrälseräntor med 14,767 kronor 96 öre. Då enahanda förfaringssätt enligt utskottets förmenande bör iakttagas i afseende å den ifrågavarande kronotionden, anser utskottet ej nödvändigt, att anslag för ändamålet beviljas, derom i allt fall förslag nu icke föreligger.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen med anledning af herr Nilssons ofvannämnda motion må besluta, att den genom kongl. förordningen den 11 september 1885 bestämda

inlösen af kronotionde, som innehafves under enskild eganderätt, må fortfarande ega rum, derest vederbörande tiondeegare, som vill begagna sig af denna inlösen, derom i den ordning, samma författning stadgar, gör anmälan inom utgången af år 1903.

Stockholm den 16 april 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
